

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश, बुटवल

पाठ्यक्रम उपर सुझाव पेश गर्ने सम्बन्धी सूचना।

सूचना नं.: १७६/०८२/८३

मिति: २०८२/१०/०७

प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली, २०७६ को नियम ६ बमोजिम पाठ्यक्रम निर्माण समितिबाट निर्माण गरिएका प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय निजामती सेवा अन्तर्गतका तपसिल बमोजिमका सेवा/समूह/उपसमूह/तह/पदहरूको खुला तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रमहरू आयोगको सूचना खण्डमा राखिएको छ। उक्त पाठ्यक्रमहरू उपर केही सुझाव भएमा आयोगको इमेल ठेगाना ppsc.lumbini@gmail.com मा वा अन्य माध्यमद्वारा ७ (सात) दिनभित्र आइपुग्ने गरी पाठाइदिनुहुन आयोगको मिति २०८२/१०/०७ गतेको निर्णयानुसार सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ।

तपसिल

- क. प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश स्वास्थ्य सेवा, सबै समूह, सबै उपसमूह एघारौं तहको अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको प्रथम पत्रको पाठ्यक्रम,
- ख. प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, मेडिकल जनरलिष्ट समूह एघारौं तह वा सो सरह पदको अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको दोस्रो पत्रको पाठ्यक्रम,
- ग. प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय निजामती सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, जनरल हेल्थ सर्भिसेज समूह अधिकृतस्तर नवौं तह, मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट वा सो सरह पदको खुला तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षा दोस्रो पत्रको पाठ्यक्रम,
- घ. स्थानीय निजामती सेवा अन्तर्गतका स्थानीय प्रशासन सेवा, कानून समूह अप्राविधिक तर्फ अधिकृतस्तर सातौं तह, कानून अधिकृत पदको खुला तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाका लागि पाठ्यक्रम,
- ङ. प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश शिक्षा सेवा, शिक्षा प्रशासन समूह, शारीरिक शिक्षा उपसमूह अधिकृतस्तर सातौं तह, प्रशिक्षक पदको खुला तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाका लागि लिखित परीक्षाको तृतीय पत्रको पाठ्यक्रम,
- च. प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग सेवा, इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ्ग समूह, जनरल इलेक्ट्रिकल उपसमूह सहायकस्तर पाँचौं तह, सब इन्जिनयरका पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम।

प्रदेश सरकारको सोच-"समृद्ध लुम्बिनी, आत्मनिर्भर प्रदेश"

E-mail: info.ppsc@lumbini.gov.np / ppsc.lumbini@gmail.com, Website: www.ppsc.lumbini.gov.np

सम्पर्क:- ०७१-५९०६६२, ५९०५९९, ५३४६५०

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश स्वास्थ्य सेवा, सबै समूह, सबै उपसमूह, एघारौं (११) तहको अन्तरतह
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण:- अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क :- ३०

प्रथम चरण (First Phase):- लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

Paper	Subject		Marks	Full Marks	Pass Marks	No. Questions & Weightage	Time Allowed
I	General Subject	Part I: Management	50	100	40	6 X 5 = 30 (Short answer) 2 x 10 = 20 (Long answer)	3.00 hrs.
		Part II: General Health Issues	50			4 X 5 = 20 (Short answer) 3 X 10 = 30 (Long answer)	
II	Technical Subject			100	40	4 X 15 = 60 (Critical Analysis) 2 X 20 = 40 (Problem Solving)	3.00 hrs.

द्वितीय चरण : (Second Phase)

Paper	Subject	Full Marks	Time Allowed
	Interview	30	

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुबै हुनेछ ।
- प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतका प्रदेश स्वास्थ्य सेवाका सबै समूह/सबै उपसमूहहरूको लागि प्रथम पत्रको पाठ्यक्रमको विषयवस्तु एउटै हुनेछ । तर द्वितीय पत्र प्राविधिक विषय (Technical Subject) को पाठ्यक्रम समूह/उपसमूह अनुरूप फरक फरक हुनेछ ।
- प्रथमपत्रको लिखित परीक्षा समूह/उपसमूहका लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन पनि हुन सक्नेछ । यसैगरी द्वितीय परीक्षा पनि समूह/उपसमूह अनुसार अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नबाट हुनेछ ।
- प्रथम पत्र Part I र Part II को लागि छुट्टाछुट्टै (Part I को लागि एउटा र Part II को लागि एउटा) उत्तरपुस्तिका हुनेछ भने द्वितीय पत्रको लागि प्रत्येक प्रश्नका उत्तरपुस्तिकाहरू छुट्टाछुट्टै हुनेछन ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू विज्ञापन हुँदा कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनुपर्नेछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरण अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति:-

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश स्वास्थ्य सेवा, सबै समूह, सबै उपसमूह, एघारौं (११) तहको अन्तरतह

प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

100 Marks

(Management and General Health Issues)

50 Marks

1. Management: - concept, principles, functions, scope, role, level and skills of managers
2. Hospital management
3. Primary health care service management
4. Public and private sector health institution supervision its regulation and management
5. Health institution development and management
6. National health training system management
7. Participative management: concept, advantages and disadvantages, techniques of participation
8. Time management: concept, advantages, and disadvantages
9. Conflict management: concept, approaches to conflict, levels of conflict, causes of conflict and strategies for conflict management
10. Stress management: concept, causes and sources of stress, techniques of stress management
11. Change management: concept, sources of organizational changes, resistance to change, management of resistance to change
12. Appreciative inquiry: concept, basic principles and management
13. Diversity management
14. Financial management: concept, approaches, budget formulation and implementation, auditing and topics related to financial management
15. Human resource management: concept, functions, different aspects, recruitment selection & development of health sector manpower
16. Project management: concept, process, techniques and approaches
17. Planning: concept, principles, nature, types, instrument and steps; MOH/ DoHS planning system; Health planning at National, Provincial and Local level
18. Motivation: concept, theories of motivation, reason for low productivity, techniques of employee motivation
19. Leadership: concept, functions, leadership styles, leadership and management effectiveness
20. Coordination: concept, need, types, techniques, and approaches of effective coordination
21. Communication: concept, communication process and barrier to effective communication, techniques for improving communication
22. Decision-making: importance, types, rational process of decision-making
23. Research: Concept and Planning
24. Epidemiology and statistics
25. Security: health institution and health worker and its prevention

Part II: General Health and Governance Issues

1. Present Constitution of Nepal (Health and welfare issues/ Rights/ Role of Government & Private sector)
2. National Health Policy, 2076
3. **Second long-term health plan (1997-2017)**
4. Health sector reform strategy
5. Health sector in National and Provincial current periodical plan
6. Health services act 2053, Health service regulation, 2055
7. Province Health Policy, 2077
8. Public Procurement Act, 2063
9. Public Procurement Regulation, 2064
10. Province Civil Service Act, 2080
11. Province Civil Service Regulation, 2080
12. Economic Procedure and Financial Accountability Act, 2076
13. Economic Procedure and Financial Accountability Regulation, 2077
14. Challenges of corruption and corruption control strategies
15. Organizational structure of health care system in federal system
16. Health and human rights and duties including women's right, children's right, professional's right, client right and informed consent •
17. Gender issues and its address in overall health planning
18. Health sector governance in federal system
19. International health agencies: role and responsibilities of WHO, UNICEF, UNFPA and interagency relationship with NGO's/INGO' and development partners
20. International health and different declarations
21. Professional council and related regulations
22. Medical ethics in general and its application
23. Continuous medical education /continuous professional development
24. Indigenous and traditional faith healing and health practices / Alternative medicine
25. Supervision, Monitoring and evaluation system in health sector
26. Health management information system (HMIS)
27. Health insurance and financing in health care.
28. Environment and health effects
29. Importance of water, sanitation and hygiene in public health

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश स्वास्थ्य सेवा, सबै समूह, सबै उपसमूह, एघारौं (११) तहको अन्तरतह
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

30. Effects of Disaster in public health: deforestation, land slide, flood, earthquake, fire, war and strikes
31. Effects of Industrial hazards in health and it's prevention
32. Health Volunteers involvement in health service delivery
33. Community involvement in health service delivery: Concepts and effectiveness
34. Social inclusion in health planning, human resource and services
35. Counseling: - concept, type, importance and its application in health service delivery
36. Public- Private Partnership in health sector development
37. Sustainable Development Goals/ International commitment/ Agreements/ Conventions in Health sector development
38. Welfare and security for workers
39. Nepal's public accountability system

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, मेडिकल जनरलिष्ट समूह एघारौं (११) तह वा सो सरहका पदको अन्तर
तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Paper II: Technical Subject

100 Marks

Part 1

50 Marks

1. Surgery:

- 1.1. Abscess, Carbuncle
- 1.2. Ac and Ch. Pancreatitis
- 1.3. Ac. Appendicitis
- 1.4. Bed sore
- 1.5. Bowel Obstruction
- 1.6. Burns
- 1.7. Cuts and injury
- 1.8. Diabetic and leprosy ulcer
- 1.9. Dry and wet gangrene
- 1.10. Fissure and hemorrhoids
- 1.11. Hemothorax and pneumothorax
- 1.12. Hernias
- 1.13. Hollow Viscus perforation
- 1.14. Liver abscess
- 1.15. Phymosis/Paraphymosis
- 1.16. Pneumothorax
- 1.17. Retention of urine and Prostatomegaly
- 1.18. Traumatic brain injury
- 1.19. Vasectomy

2. Obstetrics and Gynecology

- 2.1. Abortion
- 2.2. Anemia in pregnancy
- 2.3. Breast abscess
- 2.4. Breech delivery
- 2.5. Describe Normal Pregnancy
- 2.6. Disorders of Menstruation
- 2.7. Ectopic Pregnancy
- 2.8. Family Planning
- 2.9. Fibroid uterus
- 2.10. Heart disease and pregnancy
- 2.11. Hyperemesis gravidarum
- 2.12. Infertility
- 2.13. Management of third stage of labour
- 2.14. Menarche and Menopause

- 2.15. Molar pregnancy
- 2.16. Normal labor and Purperium
- 2.17. Pelvic inflammatory disease
- 2.18. Pregnancy induced hypertension – pre-eclampsia and Eclampsia
- 2.19. Retained Placenta
- 2.20. Shoulder dystocia

3. E.N.T.

- 3.1. Ac. Pharyngitis and Laryngitis
- 3.2. Barotrauma
- 3.3. Epistaxis
- 3.4. Foreign body ear
- 3.5. Hearing loss
- 3.6. Ludwig's angina
- 3.7. Maniere's disease
- 3.8. Nasal polyp and allergic rhinitis
- 3.9. Otitis externa/chronic suppurative otitis media
- 3.10. Peritonsillar abscess
- 3.11. Sinusitis
- 3.12. Tinnitus and vertigo

4. Procedure

- 4.1. Abdominal Paracentesis
- 4.2. Bladder Catheterization
- 4.3. C.P.R. including intubation
- 4.4. Cervical smear
- 4.5. Chest tube insertion and maintenance
- 4.6. Hernia and hydrocele surgery
- 4.7. I/G packing
- 4.8. Id (Incision and Drainage)
- 4.9. IUD insertion
- 4.10. Lumber Puncture
- 4.11. MVA and PAC
- 4.12. Plaster
- 4.13. Removal of foreign body of nose and ear
- 4.14. Repair of split ear lobes
- 4.15. Suprapubic cystectomy
- 4.16. Surgical contraception

4.17. Suturing

4.18. Vacuum extraction

5. Orthopedics

5.1. Fracture and dislocations – Colle's / SC humerus fracture/ neck of femur

5.2. Frozen shoulder

5.3. Gout

5.4. Osteoarthritis

5.5. Osteomyelitis

5.6. Shoulder dislocation

5.7. TB bone

6. Anesthesia

6.1. Analgesia

6.2. Local anesthesia and regional blocks- lignocaine, bupivacaine

6.3. Oxygen therapy

6.4. Pharmacology of – ketamine, midazolam, succinyl choline, vecuronium

6.5. Pre and post anesthesia evaluation

6.6. Use of ventilator

7. Ophthalmology

7.1. Acute congestive glaucoma

7.2. Cataract and loss of vision

7.3. Conjunctivitis

7.4. Corneal ulcer

7.5. Foreign body

7.6. Pterygium

7.7. Refractive disorder

7.8. Retinal detachment

Part B

50 Marks

8. Internal Medicine

8.1. A.P. disease (APD)

8.2. B. Asthma and COPD

8.3. CCF

8.4. Coma

8.5. Diabetes

8.6. Epilepsy

- 8.7. Food poisoning
- 8.8. G.I. bleeding
- 8.9. Hematuria
- 8.10. Hemoptysis
- 8.11. Hepatitis
- 8.12. Hypertension
- 8.13. Migraine
- 8.14. Meningitis and encephalitis
- 8.15. Myocardial Infarction
- 8.16. Pneumonia
- 8.17. Rabies
- 8.18. Renal failure
- 8.19. Rheumatic fever
- 8.20. Sepsis
- 8.21. Snake and spider bite /animal bite
- 8.22. Stroke
- 8.23. Thyroid disorders
- 9. Infectious and Tropical Diseases
 - 9.1. Amoebiasis and Giardiasis
 - 9.2. Dengue
 - 9.3. Kalaazar
 - 9.4. Leprosy
 - 9.5. Malaria
 - 9.6. S.T.D. and HIV
 - 9.7. Tuberculosis and pleural effusion
 - 9.8. Typhoid fever
 - 9.9. Worms and hydatid diseases
- 10. Emergency Medicine
 - 10.1. Abdominal Pain
 - 10.2. Acute psychosis
 - 10.3. AF, SVT, VT and FB
 - 10.4. Anaphylaxis
 - 10.5. Burns
 - 10.6. Diabetic ketoacidosis
 - 10.7. Emergency assessment
 - 10.8. Hepatic Encephalopathy

10.9. Hospital Disaster Management

10.10. Poisoning

10.10.1. Organo phosphorus poisoning

10.10.2. Paracetamol poisoning

10.10.3. Celphus poisoning

10.10.4. Rodenticide poisoning

10.10.5. Mushroom poisoning

10.11. Pulmonary embolism

10.12. Renal/Ureteric colic

10.13. Seizure

10.14. Shock

10.15. Snake Bite

10.16. Suicide

10.17. Tension pneumothorax

10.18. Traumatic brain injury

10.19. Triage

11. Pediatric

11.1. Autism

11.2. Birth trauma

11.3. Diarrheal diseases

11.4. Fever and Febrile convulsions

11.5. Growth monitoring

11.6. Immunization

11.7. Neonatal jaundice

11.8. Nephritis

11.9. Pneumonia and asthma

11.10. Prematurity

11.11. Protein calorie malnutrition

11.12. Tongue tie

11.13. Undescended testis

12. Dermatology

12.1. Alopecia

12.2. Basal cell carcinoma

12.3. Canchroid

12.4. Eczema

12.5. Fungal infection

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, मेडिकल जनरलिष्ट समूह एघारौं (११) तह वा सो सरहका पदको अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

12.6. Gonorrhoea/syphilis/HIV

12.7. Herpes zoster

12.8. Leprosy

12.9. Psoriasis

12.10. Tinea versicolor

13. Forensic medicine

13.1. Attending court

13.2. Hanging

13.3. Medical ethics and law of Nepal

13.4. Poisoning

13.5. Suicide/homicide/asphyxia – death

13.6. Time since death

14. Vital statistics

14.1. Census and sampling

14.2. Mean, mode, median, chi square test, probability, specificity and sensitivity

14.3. Research methods

द्रष्टव्य: १. प्रश्न योजना

खण्ड	प्रश्न र पूर्णाङ्क	जम्मा अङ्क	पूर्णाङ्क
Part B	२ प्रश्न x १५ अङ्क १ प्रश्न x २० अङ्क	५०	१००
Part B	२ प्रश्न x १५ अङ्क १ प्रश्न x २० अङ्क	५०	

Paper II: Technical Subject

1. Internal Medicine

1.1. Management of Common Diseases Prevalent in Nepal.

- 1.1.1. Common diseases of respiratory system.
- 1.1.2. Common diseases of GI System.
- 1.1.3. Common diseases of cardiovascular system.
- 1.1.4. Common diseases of nervous system.
- 1.1.5. Common diseases of genitourinary system.
- 1.1.6. Common diseases of blood and lympho-reticular system.
- 1.1.7. Common endocrine and metabolic disorders.
- 1.1.8. Common diseases of skin.
- 1.1.9. Common diseases of bones, joints and collagen.
- 1.1.10. Common disease of electrolyte imbalance.
- 1.1.11. Common mental disorders.
- 1.1.12. Common vector borne diseases.
- 1.1.13. Common genetic disorders
- 1.1.14. Sexually transmitted diseases
- 1.1.15. Sick cell anemia (SCA)

1.2. Management of Common Medical Emergencies.

2. General Surgery

- 2.1. Inflammation
- 2.2. Ulcers
- 2.3. Bleeding disorders
- 2.4. Traumas
- 2.5. Shock
- 2.6. Common surgical GI disorders
- 2.7. Common surgical hepatobiliary disorders
- 2.8. Common surgical genitourinary disorders
- 2.9. Common ENT disease
- 2.10. Common ophthalmic diseases
- 2.11. Common dental diseases
- 2.12. Common surgical emergencies

3. Paediatrics

- 3.1. Nutritional and development status of child
- 3.2. Growth disorders
- 3.3. Nutritional deficiencies
- 3.4. Diarrhoeal disorders
- 3.5. Respiratory infections
- 3.6. Paediatric emergencies
- 3.7. Immunization schedule

4. Gynaecology and Obstetrics

- 4.1. Management of common obstetrical and gynaecological problems

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय निजामती सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, जनरल हेल्थ सर्भिसेज समूह, अधिकृत स्तर नवौं (९) तह मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट वा सो सरहका पदको खुला तथा अन्तरतह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको

पाठ्यक्रम

- 4.1.1. Common menstrual problems
- 4.1.2. Abdominal/pelvic swellings
- 4.1.3. Vaginal discharges
- 4.1.4. Prolapses Uterus
- 4.1.5. Urinary incontinence
- 4.1.6. Gynaecological causes and management of abdominal pain
- 4.2. Management of Pregnancy
- 4.2.1. Antenatal care (ANC)
- 4.2.2. Normal labour and delivery
- 4.2.3. Delayed and obstructed labour
- 4.2.4. Fetal distress
- 4.2.5. Postpartum Hemorrhage (PPH) and Antepartum Hemorrhage (APH)
- 4.2.6. Retained placenta
- 4.2.7. Comprehensive abortion care (CAC)
- 4.2.8. Post abortion care (PAC)
- 4.2.9. Safe abortion
- 4.3. Common breast problems
5. Medical Jurisprudence, Forensic Medicine:
 - 5.1. Duties and rights of medical practitioner
 - 5.2. Hippocratic oath and Geneva declaration
 - 5.3. Malpractice and medical negligence
 - 5.4. Medicolegal cases
 - 5.5. Autopsy
6. Disaster Management
 - 6.1. Mass casualty management: man-made and natural disasters
 - 6.2. Basic elements of disaster planning
 - 6.3. TRIAGE, management and evaluation of relief work
 - 6.4. Role of GOs, NGOs and other related national and international organizations in disaster management
 - 6.5. Epidemics and outbreak management
7. Hospital infection control
 - 7.1. Infection prevention
 - 7.2. Quality assurance (QA)
 - 7.3. Total quality management (TQM)

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
स्थानीय निजामती सेवा अन्तर्गतका स्थानीय प्रशासन सेवा, कानून समूह अप्राविधिक तर्फ अधिकृतस्तर सातौं तह,
कानून अधिकृत पदको खुला तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखालाई निम्न अनुसार विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण (First Phase) :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- ३००

द्वितीय चरण (Second Phase):- सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ६०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण (First Phase):- लिखित परीक्षा (Written Examination)						
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्याxअङ्क	समय
प्रथम	शासन प्रणाली	१००	४०	विषयगत	१० प्रश्न x १०अङ्क	३ घण्टा
द्वितीय	समसामयिक विषय	१००	४०	विषयगत	१० प्रश्न x १०अङ्क	३ घण्टा
तृतीय	समसामयिक कानून तथा अभ्यास	१००	४०	विषयगत	८ प्रश्न x १०अङ्क ४ प्रश्न x ५अङ्क	३ घण्टा

२. द्वितीय चरण (Second Phase):- सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test, Group Test & Interview)			
विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (Information Technology Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	२० मिनेट
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	१०	समूहमा व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation in Group)	३० मिनेट
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Individual Interview)	४०	मौखिक (Oral)	

३. प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)				
विषय	पूर्णाङ्क	विषयवस्तु शीर्षक	अङ्क	समय
सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (IT Skill Test)	१०	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		Word processing	२ अङ्क	१० मिनेट
		Electronic Spreadsheet	१ अङ्क	
		Presentation System	१ अङ्क	
		Windows basic, Email and Internet	१ अङ्क	
जम्मा			१० अङ्क	२० मिनेट

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रम योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) तथा द्वितीय चरण (सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- प्रश्नपत्र नेपाली भाषामा हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश

स्थानीय निजामती सेवा अन्तर्गतका स्थानीय प्रशासन सेवा, कानून समूह अप्राविधिक तर्फ अधिकृतस्तर सातौं तह, कानून अधिकृत पदको खुला तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

४. परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
५. विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका अङ्कका हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
६. परीक्षामा सोधिने प्रश्न संख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
७. आयोगबाट संचालन हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले मोबाइल वा यस्तै प्रकारका विद्युतीय उपकरण परीक्षा हलमा लैजान पाइने छैन ।
८. विषयगत प्रश्न हुने पत्रका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
९. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू यो पाठ्यक्रम स्वीकृत हुदाका मितिमा कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
१०. प्रथम चरण (First Phase) को लिखित परीक्षामा छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरण (Second Phase) को सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
११. प्रथम चरणको लिखित परीक्षा र द्वितीय चरणको सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ताको कुल अङ्क योगका आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
१२. पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०८२/.../.....

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
स्थानीय निजामती सेवा अन्तर्गतका स्थानीय प्रशासन सेवा, कानून समूह अप्राविधिक तर्फ अधिकृतस्तर सातौं तह,
कानून अधिकृत पदको खुला तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र:- शासन प्रणाली

खण्ड (क) - ५० अङ्क (५ प्रश्न x १० अंक)

१. राज्य र शासन

- १.१. शासनका आधारभूत पक्ष: अवधारणा, सन्दर्भ र विशेषता
- १.२. सूचनाको हक र पारदर्शिता
- १.३. राष्ट्रनिर्माण र राज्य निर्माण
- १.४. नेपालको शासन प्रणाली
- १.५. राष्ट्रिय सुरक्षा व्यवस्थापन : अवधारणा, क्षेत्र र नेपालमा राष्ट्रिय सुरक्षाका विद्यमान प्रावधानहरु
- १.६. शासनका बहुआयामिक पक्ष र नेपाल : अनौपचारिक शासन, नागरिक समाजको शासन, स्थानीय शासन, सहकारीतामूलक शासन र व्यावसायिक शासन
- १.७. संयुक्त राष्ट्रसंघ, विश्व बैंक र एशियाली विकास बैंक सम्बन्धी जानकारी

२. संविधान र कानून

- २.१. नेपालमा संबैधानिक विकास
- २.२. नेपालको संविधान
 - २.२.१. विशेषताहरु, कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका
 - २.२.२. मौलिक हक, निर्देशक सिद्धान्त र राज्यका नीतिहरु
 - २.२.३. संबैधानिक तथा कानून निर्मित निकायहरुको कार्य एवं तिनको कार्यक्षेत्र
- २.३. मानव अधिकार
- २.४. नागरिक चेतना, नागरिकका कर्तव्य र जिम्मेवारी
- २.५. कानूनका श्रोतहरु तथा नेपालमा कानून निर्माणको प्रक्रिया
- २.६. कानूनको शासन, लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यता, समावेशीकरण, समानुपातिक प्रतिनिधित्व तथा सकारात्मक विभेद
- २.७. राज्यशक्तिको बाँडफाँड तथा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकार
- २.८. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीच अन्तरसम्बन्ध
- २.९. प्रदेश कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र आर्थिक कार्यप्रणाली सम्बन्धी जानकारी
- २.१०. स्थानीय कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र आर्थिक कार्यप्रणाली सम्बन्धी जानकारी

खण्ड (ख) - ५० अङ्क (५ प्रश्न x १० अंक)

३. सार्वजनिक सेवा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापन

- ३.१. सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका
- ३.२. राजनैतिक तटस्थता, प्रतिवद्धता, पारदर्शिता, उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता
- ३.३. सार्वजनिक कोषको सदुपयोग, सदाचार र नैतिकता
- ३.४. सार्वजनिक व्यवस्थापन, निजामती सेवा र कर्मचारीतन्त्र
- ३.५. सार्वजनिक नीति निर्माण प्रक्रिया र विश्लेषण
- ३.६. सार्वजनिक सेवा वडापत्र
- ३.७. विद्युतीय शासन
- ३.८. असल शासन

४. श्रोत व्यवस्थापन र योजना

- ४.१. मानव संसाधन व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार

स्थानीय निजामती सेवा अन्तर्गतका स्थानीय प्रशासन सेवा, कानून समूह अप्राविधिक तर्फ अधिकृतस्तर सातौं तह,
कानून अधिकृत पदको खुला तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

- ४.२. सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन नेपालको योजना र बजेट प्रणाली
- ४.३. नेपालमा सरकारी लेखा प्रणाली र लेखापरीक्षण प्रणाली
- ४.४. वित्तीय व्यवस्थापन र सामाजिक उत्तरदायित्व
- ४.५. विकास योजना र चालू आवधिक योजना
- ४.६. सहभागितामूलक योजना र विकास
- ४.७. स्थानीय स्रोत परिचालन
- ४.८. सरकारी, सार्वजनिक र सामुदायिक जग्गा संरक्षणको अवधारणा
- ४.९. सार्वजनिक – निजी साझेदारी (Public– Private Partnership)
- ४.१०. सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
स्थानीय निजामती सेवा अन्तर्गतका स्थानीय प्रशासन सेवा, कानून समूह अप्राविधिक तर्फ अधिकृतस्तर सातौं तह,
कानून अधिकृत पदको खुला तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र:- समसामयिक विषय

खण्ड (क) - ५० अङ्क (५ प्रश्न x १० अंक)

१. सामाजिक मामिलाहरु

- १.१. सामाजिक विवाद तथा द्वन्द्व
- १.२. सामाजिक न्याय तथा समानता
- १.३. सामाजिक एवं सांस्कृतिक रुपान्तरण
- १.४. सामाजिक संरक्षण, सामाजिक सुरक्षा तथा जिम्मेवारी
- १.५. सामाजिक संरक्षण/बचाउ, सामाजिक सुरक्षा तथा सामाजिक जिम्मेवारी
- १.६. सांस्कृतिक विविधता र सामाजिक परिचालन
- १.७. श्रोत/साधनहरुको वितरणमा न्याय: असमानता एवं सीमान्तीकरण (प्रादेशिक, जातजातिगत, लैङ्गिक, ग्रामीण तथा शहरी)
- १.८. जनसंख्या व्यवस्थापन (बसोबास, बसाइसराइ, शहरीकरण, प्रौढावस्था, शरणार्थी, विस्थापित जनसंख्या)
- १.९. खाद्य सम्प्रभुता र सुरक्षा
- १.१०. प्रतिस्पर्धा (Competition), मिलोमतो (Cartelling) र एकाधिकार (Monopoly)

२. आर्थिक मामिलाहरु

- २.१. आर्थिक वृद्धि तथा आर्थिक विकास
- २.२. स्थानीय तहको आर्थिक विकासको सम्भावना
- २.३. आर्थिक विकासका प्रमुख पक्षहरु : कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, वैदेशिक रोजगार तथा मानव संसाधन
- २.४. आर्थिक विकासमा सार्वजनिक क्षेत्र, निजी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
- २.५. वैदेशिक लगानी, वैदेशिक सहायता र अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग
- २.६. प्रविधि हस्तान्तरण (बौद्धिक सम्पत्ति अधिकार समेत)
- २.७. व्यापार, बजार र श्रम उदारिकरण
- २.८. आर्थिक कुटनीति
- २.९. गरिबी र बेरोजगारी

खण्ड(ख)- ५० अङ्क (५ प्रश्न x १० अंक)

३. विकाससँग सम्बद्ध मामिलाहरु

- ३.१. संघीयताको अवधारणा
- ३.२. मानव विकास
- ३.३. पूर्वाधार विकास
- ३.४. दिगो विकास (भूमि, जल तथा प्राकृतिक श्रोतहरु: धान्न सक्ने क्षमता र विकास नीति), दिगो विकासका लक्ष्यहरु
- ३.५. विकास प्रक्रियामा राज्य र राज्य बाहेकका क्षेत्रहरुको भूमिका
- ३.६. शान्ति र द्वन्द्व सम्बेदनशील विकास
- ३.७. विकासमा नागरिकको सहभागिता
- ३.८. विकासमा विश्वव्यापीकरण र स्थानीयकरण
- ३.९. विकासका स्थानीय आवश्यकता र प्राथमिकता
- ३.१०. साझेदारी विकास तथा समुदायमा आधारित विकास
- ३.११. विकासमा सूचना सञ्चार प्रविधिको भूमिका

स्थानीय निजामती सेवा अन्तर्गतका स्थानीय प्रशासन सेवा, कानून समूह अप्राविधिक तर्फ अधिकृतस्तर सातौं तह,
कानून अधिकृत पदको खुला तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
३.१२. आयोजना व्यवस्थापन र परियोजना बैंक

४. वातावरणसँग सम्बद्ध मामिलाहरु

- ४.१. पारिस्थितिक प्रणाली
- ४.२. जैविक विविधता तथा संरक्षण
- ४.३. जलवायु परिवर्तन र कार्बन व्यापार
- ४.४. वातावरणीय हास
- ४.५. वन विनास
- ४.६. संकट/विपद् व्यवस्थापन
- ४.७. वातावरण र विकास
- ४.८. उर्जा संकट तथा उर्जा संरक्षण
- ४.९. प्रदूषण तथा फोहर-मैला व्यवस्थापन
- ४.१०. वातावरणीय प्रभाव मुल्याङ्कन

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
स्थानीय निजामती सेवा अन्तर्गतका स्थानीय प्रशासन सेवा, कानून समूह अप्राविधिक तर्फ अधिकृतस्तर सातौं तह,
कानून अधिकृत पदको खुला तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

तृतीय पत्र:- समसामयिक कानून तथा अभ्यास
खण्ड (क) – ५० अङ्क (४ प्रश्न x १० अंक र २ प्रश्न x ५ अंक)

१. कानून तथा न्याय सम्बन्धी सैद्धान्तिक तथा व्यावहारिक पक्ष

- १.१. संविधान र संविधानवाद
- १.२. नेपालको संविधान
- १.३. मौलिक हक र मानव अधिकार
- १.४. सन्धि सम्झौता र अन्तर्राष्ट्रिय कानून
- १.५. निजी अन्तर्राष्ट्रिय कानून
- १.६. संगठित अपराध: भ्रष्टाचार, सम्पत्ति शुद्धीकरण (Money Laundering), बिद्युतीय अपराध (Cyber Crime) र मानव बेचबिखन (Human trafficking)
- १.७. न्यायिक सक्रियता र आत्मसंयम
- १.८. सार्वजनिक सरोकारका विषय
- १.९. विवाद समाधानका वैकल्पिक उपायहरू र स्थानीय तहहरूमा यसको प्रयोग
- १.१०. प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्त
- १.११. कानून व्याख्याको सिद्धान्त
- १.१२. वातावरणीय न्याय
- १.१३. उपभोक्ता हित संरक्षण
- १.१४. घरेलु हिंसा, महिला हिंसा र लैंगिक न्याय
- १.१५. पीडित न्याय प्रणाली
- १.१६. कानूनी सहायता र न्यायमा पहुँच

२. कानून तर्जुमा तथा कानूनका विविध पक्षहरू

- २.१. ऐन, नियम, गठन आदेश: सैद्धान्तिक सहमति एवं तर्जुमा
- २.२. स्थानीय तहमा कानून निर्माण प्रक्रिया
- २.३. सन्धि सम्झौताको मस्यौदा निर्माण
- २.४. राजपत्रमा प्रकाशित हुने सूचना सम्पादन
- २.५. प्रत्यायोजित व्यवस्थापन
- २.६. बौद्धिक सम्पत्तिको अधिकार सम्बन्धी कानूनहरू
- २.७. प्रशासनिक निकायको न्यायिक अधिकार
- २.८. करार सम्बन्धी कानून
- २.९. रिट निवेदन तथा लिखित जवाफ
- २.१०. वहसकला तथा वहस नोट
- २.११. मुद्दाको प्रतिरक्षा
- २.१२. नजिरको अवधारण

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
स्थानीय निजामती सेवा अन्तर्गतका स्थानीय प्रशासन सेवा, कानून समूह अप्राविधिक तर्फ अधिकृतस्तर सातौं तह,
कानून अधिकृत पदको खुला तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

खण्ड (ख) – ५० अङ्क (४ प्रश्न x १० अंक र २ प्रश्न x ५ अंक)

३. न्याय प्रशासन तथा अदालतका काम कारवाही

- ३.१. हकदैया, हदम्याद, म्याद र तारेख
- ३.२. म्याद तामेली थुनछेक सम्बन्धी प्रक्रिया र साक्षी परीक्षण
- ३.३. अदालतको अधिकार क्षेत्र
- ३.४. स्थानीय तहमा न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र, यसको प्रयोग र सीमाहरू
- ३.५. लिखतहरूको दर्ता र दरपिठ
- ३.६. अदालती दस्तुर र जमानत
- ३.७. बयान, बकपत्र, वारेसनामा र सकारनामा
- ३.८. अन्तरकालीन आदेश तथा अन्तरिम आदेश
- ३.९. फैसलासम्बन्धी सैद्धान्तिक तथा व्यावहारिक ज्ञान
- ३.१०. पुनरावेदन तथा पुनरावलोकन
- ३.११. फैसला कार्यान्वयन
- ३.१२. मौलिक हक कार्यान्वयन सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था

४. विविध

- ४.१. मुलुकी देवानी संहिता, २०७४ तथा मुलुकी देवानी कार्यविधि संहिता, २०७४
- ४.२. मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ तथा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४
- ४.३. फौजदारी कसूर (सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन) ऐन, २०७४
- ४.४. न्याय प्रशासन ऐन, २०७३
- ४.५. प्रमाण ऐन, २०३१
- ४.६. मध्यस्थता ऐन, २०५५ तथा मध्यस्थता (अदालती कार्यविधि) नियमावली, २०५९
- ४.७. मेलमिलाप ऐन, २०६८ र मेलमिलाप सम्बन्धी नियमावली, २०७०
- ४.८. भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- ४.९. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- ४.१०. जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत र भेदभाव (कसूर र सजाय) ऐन, २०६८
- ४.११. संक्षिप्त कार्यविधि ऐन, २०२८
- ४.१२. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तर सम्बन्ध) ऐन, २०७७
- ४.१३. अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- ४.१४. निजामती सेवा ऐन, २०४९ र निजामती सेवा नियमावली, २०५०
- ४.१५. प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०८० र प्रदेश निजामती सेवा नियमावली, २०८०
- ४.१६. स्थानीय निजामती सेवा ऐन, २०८१ र स्थानीय निजामती सेवा नियमावली, २०८१
- ४.१७. सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०७४, उच्च अदालत नियमावली, २०७३ र जिल्ला अदालत नियमावली, २०७५
- ४.१८. बाल न्याय कार्यविधि नियमावली, २०६३

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
स्थानीय निजामती सेवा अन्तर्गतका स्थानीय प्रशासन सेवा, कानून समूह अप्राविधिक तर्फ अधिकृतस्तर सातौं तह,
कानून अधिकृत पदको खुला तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

द्वितीय चरण:- सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test, Group Test & Interview)

विषय:- सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (Information Technology Skill Test)

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	विषयवस्तु शीर्षक	अङ्क	समय
सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (IT Skill Test)	१०	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		Word processing	२ अङ्क	१० मिनेट
		Electronic Spreadsheet	१ अङ्क	
		Presentation System	१ अङ्क	
		Windows basic, Email and Internet	१ अङ्क	
जम्मा			१० अङ्क	२० मिनेट

Contents

1. Windows basic, Email and Internet

- Introduction to Graphical User Interface
- Use & Update of Antivirus
- Concept of virus, worm, spam etc.
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of file, folder, menu, toolbar
- Searching files and folders
- Internet browsing & searching the content in the web
- Creating Email ID, Using email and mail client tools
- Basic Network troubleshooting (checking network & internet connectivity)

2. Word processing

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Copying, Moving, Deleting and Formatting Text
- Paragraph formatting (alignment, indentation, spacing etc.)
- Creating lists with Bullets and Numbering
- Creating and Manipulating Tables
- Borders and Shading
- Creating Newspaper Style Documents Using Column
- Security Techniques of Document
- Inserting header, footer, page number, Graphics, Pictures, Symbols
- Page setting, previewing and printing of documents
- Mail merge

3. Presentation System

- Introduction to presentation application
- Creating, Opening & Saving Slides
- Formatting Slides, Slide design, Inserting header & footer
- Slide Show
- Animation
- Inserting Built-in picture, Picture, Table, Chart, Graphs, and Organization Chart etc.

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
स्थानीय निजामती सेवा अन्तर्गतका स्थानीय प्रशासन सेवा, कानून समूह अप्राविधिक तर्फ अधिकृतस्तर सातौं तह,
कानून अधिकृत पदको खुला तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

4. Electronic Spreadsheet

- Organization of Electronic Spreadsheet applications (Cells, Rows, Columns, Worksheet, Workbook and Workspace)
- Creating, Opening and Saving Work Book
- Editing, Copying, Moving, Deleting Cell Contents
- Formatting Cells (Font, Border, Pattern, Alignment, Number, Protection, Margins and text wrap)
- Formatting Rows, Column and Sheets
- Using Formula with Relative and Absolute Cell Reference
- Using Basic Functions (IF, SUM, MAX, MIN, AVERAGE etc)
- Sorting and Filtering Data
- Inserting Header and Footer
- Page Setting, Previewing and Printing

द्रष्टव्य: Word processing, Presentation system, Electronic spreadsheet र windows basic, Email and Internet अन्तर्गतका Feature हरू समावेश भएका १० मिनेटमा सकिने प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशन:-

१. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

क्र.सं.	शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अङ्क
१.	५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अङ्क
२.	५ वा सोभन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अङ्क
३.	७.५ वा सोभन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अङ्क
४.	१० वा सोभन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अङ्क
५.	१२.५ वा सोभन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अङ्क
६.	१५ वा सोभन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अङ्क
७.	१७.५ वा सोभन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अङ्क
८.	२० वा सोभन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अङ्क
९.	२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अङ्क
१०.	२५ वा सोभन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अङ्क

२. English Typing Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

क्र.सं.	शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अङ्क
१.	६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अङ्क
२.	६ वा सोभन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अङ्क
३.	९ वा सोभन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अङ्क
४.	१२ वा सोभन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अङ्क
५.	१५ वा सोभन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अङ्क
६.	१८ वा सोभन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अङ्क
७.	२१ वा सोभन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अङ्क
८.	२४ वा सोभन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अङ्क

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
स्थानीय निजामती सेवा अन्तर्गतका स्थानीय प्रशासन सेवा, कानून समूह अप्राविधिक तर्फ अधिकृतस्तर सातौं तह,
कानून अधिकृत पदको खुला तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

क्र.सं.	शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अङ्क
९.	२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अङ्क
१०.	३० वा सोभन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अङ्क

३. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ। दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन। तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) निकालिनेछ।

Formula:

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute)} = \frac{(\text{Total words typed} - \text{wrong words})}{5}$$

सामूहिक परीक्षण (Group Test)

सामूहिक परीक्षण व्यक्तित्व परीक्षण (Personality Test) को एक अंश हो। निजामती सेवाको क्षेत्रविस्तार तथा कार्य पद्धति परिवर्तन समेत भैरहेको सन्दर्भमा नेपाल सरकारका नीति, योजना, कार्यक्रम आदि माथि विचार-विमर्श, छलफल गरी तिनको अझै बढी प्रभावकारी तथा कार्यान्वयन योग्य समाधान पहिल्याउने सम्बन्धमा उम्मेदवारहरूको क्षमता पहिचान गर्नु यस परीक्षणको मूल मर्म हो। यसको लागि छलफल, विचार-विमर्श गरी परिस्थिति बुझ्न सक्ने, निर्णय दिने, जनतालाई क्रियाशील बनाउने, चित्त बुझाउने, निर्धारित लक्ष्य अनुसार काम गर्ने/गराउने, जस्ता कामका लागि लेखन क्षमताका साथसाथै समस्यालाई यथार्थपरक ढंगले पहिचान गर्न सक्ने, वाक्पटुता, शिष्टता, तर्कशक्तिको पनि आवश्यकता पर्दछ।

त्यसैले यस परीक्षणमा उम्मेदवारहरूको बौद्धिक क्षमता, संचार सीप, समूह गतिशिलता, व्यवहार, व्यक्तित्व, मनोवृत्ति, क्रियाशीलता, निर्णयशक्ति, समस्या समाधान क्षमता, नेतृत्व क्षमता, समय व्यवस्थापन तथा व्यक्तित्वमा भएका अन्य गुणहरूको आंकलन अर्थात् परीक्षण र मूल्याङ्कन गर्नको लागि उम्मेदवारहरूलाई कुनै समसामयिक विषय/सवाल/समस्यामा सामूहिक छलफल गरी प्रभावकारी र कार्यान्वयन योग्य समाधान निकाल्न दिइन्छ।

सामूहिक छलफल (Group Discussion)

यस प्रयोजनको लागि गरिने परीक्षण १० पूर्णाङ्क र ३० मिनेट अवधिको हुनेछ जुन नेताविहिन सामूहिक छलफल (Leaderless Group Discussion) को रूपमा अवलम्बन गरिने छ। दिइएको प्रश्न वा Topic का विषयमा पालैपालोसँग निर्दिष्ट समयभित्र समूहबीच छलफल गर्दै प्रत्येक उम्मेदवारले व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation) गर्नु पर्नेछ। यस परीक्षणमा मूल्याङ्कनको लागि देहाय अनुसारको ३ जना भन्दा बढीको समिति रहनेछ।

आयोगका सदस्य	—	अध्यक्ष
आयोगका सदस्य	—	सदस्य
दक्ष/विज्ञ (२ जना)	—	सदस्य

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश शिक्षा सेवा, शिक्षा प्रशासन समूह, शारीरिक शिक्षा उप-समूह अधिकृत स्तर सातौं तह
प्रशिक्षक पदको खुला तथा अन्तरतह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

तृतीय पत्र (Paper III) : Technical Subject

खण्ड (क) – ५० अंक

१. खेलकुद विकास एवं सङ्घ संस्था

१५ अंक

- १.१. शिक्षा ऐन, २०२८ र शिक्षा नियमावली, २०५९
- १.२. राष्ट्रिय खेलकुद विकास ऐन, २०७७
- १.३. अन्तर्राष्ट्रिय ओलिम्पिक समिति, अन्तर्राष्ट्रिय पारालिम्पिक्स, अन्तर्राष्ट्रिय स्पेशल ओलिम्पिक्स, नेपाल ओलिम्पिक समिति, नेपाल स्पेशल ओलिम्पिक्स
- १.४. एसियाली खेलकुद
- १.५. साग खेलकुद
- १.६. UNESCO International Charter of Physical Education and Sport
- १.७. शारीरिक शिक्षा तथा खेलकुद विकास र विभिन्न खेलकुद सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घ/संस्थाहरू

२. नेपालमा खेलकुद कार्यक्रम

१० अंक

- २.१. विद्यालय स्तरीय खेलकुद कार्यक्रम
- २.२. खेलकुद आयोजना तथा सञ्चालन (स्थानीय तह, जिल्ला, प्रादेशिक, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय)
- २.३. सबैको लागि खेलकुद
- २.४. खेलकुद सँग सम्बन्धित संघीय र प्रादेशिक मन्त्रालय
- २.५. राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् र प्रादेशिक खेलकुद परिषद्

३. विद्यालयस्तरीय शारीरिक शिक्षाको पाठ्यक्रम विश्लेषण (कक्षा १ देखि १२ सम्म)

१० अंक

- ३.१. शारीरिक शिक्षाको अवधारणा, इतिहास र आधारहरू
- ३.२. पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक र शिक्षक निर्देशिका
 - ३.२.१. पाठ्यक्रमको उद्देश्य, क्षेत्र र क्रमको विश्लेषण
 - ३.२.२. पाठ्यपुस्तकको भौतिक एवम् प्राज्ञिक पक्षको विश्लेषण
 - ३.२.३. शिक्षक निर्देशिकाको उपयोगिता
 - ३.२.४. पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक र पाठ्यसामग्रीहरू निर्माण, विकास र वितरण प्रक्रिया
- ३.३. पाठ्यक्रम कार्यान्वयन: समस्या र समाधानका उपायहरू
 - ३.३.१. विषय र पाठ्यघण्टा
 - ३.३.२. शिक्षक प्रशिक्षण
 - ३.३.३. अध्ययन-अध्यापन, मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन अभिलेखन

४. खेल बिज्ञान

१५ अंक

- ४.१. खेल मनोविज्ञान
- ४.२. खेल चिकित्सा
- ४.३. खेल तालिम तथा प्रशिक्षण
- ४.४. मानव गति विज्ञान र बायो मेकानिक्स
- ४.५. योग र एक्सरसाइज फिजियोलजी

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश शिक्षा सेवा, शिक्षा प्रशासन समूह, शारीरिक शिक्षा उप-समूह अधिकृत स्तर सातौं तह
प्रशिक्षक पदको खुला तथा अन्तरतह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ४.६. खेल समाज शास्त्र
- ४.७. खेलकुदमा आचरण र अनुशासन
- ४.८. खेल पत्रकारिता
- ४.९. खेलाडीका लागि पोषण, बिमा र सुरक्षा

खण्ड (ख) – ५० अंक

५. शारीरिक शिक्षा शिक्षण तथा खेल व्यवस्थापन

१५ अंक

- ५.१. शारीरिक शिक्षामा पाठयोजना
- ५.२. शारीरिक शिक्षामा प्रयोग हुने शिक्षण विधिहरू
- ५.३. शारीरिक शिक्षामा व्यवस्थापनको अवधारणा
- ५.४. कक्षा व्यवस्थापन
- ५.५. भौतिक सुविधाको व्यवस्थापन
- ५.६. शारीरिक शिक्षामा प्रोजेक्ट मिट

६. विभिन्न खेलहरू

२० अंक

- ६.१. एथलेटिक्स (ट्र्याक एन्ड फिल्ड)
- ६.२. बास्केट बल, फुटबल, भलिबल र क्रिकेट
- ६.३. ब्याडमिन्टन र टेबलटेनिस
- ६.४. कबड्डी, खोखो, बुद्धिचाल र बाघचाल
- ६.५. शारीरिक व्यायाम तथा कवाज
- ६.६. स्थानीय खेलहरू र तिनले समाजमा पारेको प्रभाव
- ६.७. खेलकुदका नियम तथा नियमावली

७. शारीरिक शिक्षामा परीक्षण, मापन, मूल्याङ्कन र अनुसन्धान

१५ अंक

- ७.१. विद्यालय स्तरको शारीरिक शिक्षा शिक्षणमा सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक परीक्षण
- ७.२. शारीरिक तन्दुरुस्ती, क्रियात्मक क्षमता र खेल सीप परीक्षण/मापन
- ७.३. शारीरिक शिक्षामा अनुसन्धान
- ७.४. शारीरिक शिक्षामा सुपरिवेक्षण

परीक्षामा निम्नानुसारप्रश्नहरू सोधिनेछ ।

एकाइ	१	२	३	४	५	६	७
प्रश्न संख्या	१ प्रश्न x	१ प्रश्न x	१ प्रश्न x	१ प्रश्न x	१ प्रश्न x	२ प्रश्न x	१ प्रश्न x
र अंकभार	५ अङ्क र १ प्रश्न x १० अङ्क	१० अङ्क	१० अङ्क	५ अङ्क र १ प्रश्न x १० अङ्क	५ अङ्क र १ प्रश्न x १० अङ्क	१० अङ्क	५ अङ्क र १ प्रश्न x १० अङ्क

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश शिक्षा सेवा, शिक्षा प्रशासन समूह, शारीरिक शिक्षा उप-समूह अधिकृत स्तर सातौं तह
प्रशिक्षक पदको खुला तथा अन्तरतह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र लिइने सामूहिक परीक्षण (Group Test) को लागि

सामूहिक छलफल (Group Discussion)

यस प्रयोजनको लागि गरिने परीक्षणको पूर्णाङ्क १० र समय ३० मिनेटको हुनेछ जुन नेता विहीन सामूहिक छलफल (Leaderless Group Discussion) को रूपमा अवलम्बन गरिनेछ । दिइएको प्रश्न वा Topics का विषयमा पालैपालोसँग निर्दिष्ट समय भित्र समूह बीच छलफल गर्दै प्रत्येक उम्मेदवारले व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation) गर्नु पर्नेछ । यस परीक्षणमा मूल्याङ्कनको लागि देहाय अनुसारको समिति रहनेछ :

आयोगका अध्यक्ष वा सदस्य	-अध्यक्ष
आयोगका सदस्य	-सदस्य
दक्ष/विज्ञ (१ जना)	-सदस्य

सामूहिक छलफलमा दिइने नमूना प्रश्न वा Topic

उदाहरणको लागि -उर्जा संकट, गरिबी निवारण, स्वास्थ्य बीमा, खाद्य सुरक्षा, प्रतिभा पलायन, प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा, शैक्षिक गुणस्तर, महिला हिसा, मानव बेचबिखन रोकथाम आदि जस्ता Topic मध्ये कुनै एक Topic मात्र दिइनेछ ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश इञ्जिनियरिङ्ग सेवा, इलेक्ट्रिकल इञ्जिनियरिङ्ग समूह, जनरल इलेक्ट्रिकल उप-समूह, पाँचौ तह सब इन्जिनियर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा: 'यस पाठ्यक्रम योजनालाई तीन चरणमा विभाजन गरिएको छ ।

प्रथम चरण:- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- २००

अन्तिम चरण:- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क:- ३०

लिखित परीक्षा योजना (Written Examination)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्न संख्या ^x अङ्कभार	समय
प्रथम	सामान्यज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन (General Awareness & Public Management)	१००	४०	वस्तुगत (Objective)	बहुवैकल्पिक (MCQs)	२० प्रश्न ^x २ अङ्क = ४०	४५ मिनेट
	सेवा सम्बन्धी कार्य ज्ञान (Job Based-Knowledge)					३० प्रश्न ^x २ अङ्क = ६०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी कार्य ज्ञान (Job Based-Knowledge)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर (Short Answer) लामो उत्तर (Long Answer)	१२ प्रश्न ^x ५ अङ्क = ६० ४ प्रश्न ^x १० अङ्क = ४०	२ घण्टा १५ मिनेट

द्वितीय चरण:-

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता (Interview)	३०	मौखिक अन्तर्वार्ता (Oral Interview)

द्रष्टव्य:-

द्रष्टव्य:-

- यो पाठ्यक्रम योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

प्रथम पत्रका एकाइ	भाग १ एकाइ १	भाग १ एकाइ २	भाग १ एकाइ ३ - २६
प्रश्न संख्या	१० प्रश्न x २ अङ्क = २०	१० प्रश्न x २ अङ्क = २०	३० प्रश्न x २ अङ्क = ६०
द्वितीय पत्रका खण्ड	खण्ड क		खण्ड ख
प्रश्न संख्या	६ प्रश्न x ५ अङ्क = ३० अङ्क र २ प्रश्न x १० अङ्क = २० अङ्क		६ प्रश्न x ५ अङ्क = ३० अङ्क र २ प्रश्न x १० अङ्क = २० अङ्क

- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टा छुट्टै हुनेछ ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश इञ्जिनियरिङ्ग सेवा, इलेक्ट्रिकल इञ्जिनियरिङ्ग समूह, जनरल इलेक्ट्रिकल उप-समूह, पाँचौ तह सब इञ्जिनियर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

६. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको विज्ञापन हुदाँका वखत (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
७. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको मेमोरीयुक्त विद्युतीय उपकरणहरू जस्तै: क्याल्कुलेटर मोबाइल फोन, स्मार्ट घडी लगायतका कुनै पनि बस्तुहरू प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
८. विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिनेछ ।
९. परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्क भार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिए अनुसार हुनेछ ।
१०. विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टा-छुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ ।
११. लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
१२. प्रथम द्वितीय चरणको लिखित परीक्षाको प्राप्ताङ्क र अन्तर्वार्ताको प्राप्ताङ्कको कुल अङ्कको योगका आधारमा योग्यताक्रम निर्धारण गरी माथिल्लो योग्यताक्रमका आधारमा अन्तिम नतिजा प्रकाशित गरिनेछ ।
१३. पाठ्यक्रम लागू मिति:-- २०८२ । ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश इञ्जिनियरिङ्ग सेवा, इलेक्ट्रिकल इञ्जिनियरिङ्ग समूह, जनरल इलेक्ट्रिकल उप-समूह, पाँचौ तह सव इन्जिनियर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I):

सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन तथा सेवा सम्बन्धी कार्य-ज्ञान

(५० प्रश्न × २ अङ्क = १०० अङ्क)

भाग १ (Part 1):-

सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन

(General Awareness & Public Management)

(२० प्रश्न × २ अङ्क = ४० अङ्क)

१. सामान्य ज्ञान (General Awareness) (१० प्रश्न × २ अङ्क = २० अङ्क)

- १.१. नेपालको भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत र साधनहरू
- १.२. नेपालको ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, सामाजिक र संघीयता सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- १.३. लुम्बिनी प्रदेशको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र सामाजिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- १.४. नेपालको आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
- १.५. लुम्बिनी प्रदेशको आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
- १.६. जैविक विविधता, दिगो विकास, वातावरण प्रदूषण, जलवायु परिवर्तन र जनसंख्या व्यवस्थापन
- १.७. जनस्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- १.८. नेपालको संविधान (भाग १ देखि ५ सम्म र अनुसूचीहरू)
- १.९. संयुक्त राष्ट्रसंघ र यसका विशिष्टीकृत संस्था सम्बन्धी जानकारी
- १.१०. क्षेत्रीय संगठन (सार्क, बिमस्टेक, आसियान र युरोपियन संघ) सम्बन्धी जानकारी
- १.११. राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू

२. सार्वजनिक व्यवस्थापन (Public Management) (१० प्रश्न × २ अङ्क = २० अङ्क)

२.१. कार्यालय व्यवस्थापन (Office Management)

- २.१.१. कार्यालय: (Office) परिचय, महत्व, कार्य र प्रकार
- २.१.२. सहायक कर्मचारीका कार्य र गुणहरू
- २.१.३. कार्यालय स्रोत साधन (Office Resources): परिचय र प्रकार
- २.१.४. कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन
- २.१.५. कार्यालय कार्यविधि (Office Procedure): पत्र व्यवहार (Correspondence), दर्ता र चलानी (Registration & Dispatch), परिपत्र (Circular), तोक आदेश (Order), टिप्पणी लेखन र टिप्पणी तयार गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू
- २.१.६. अभिलेख व्यवस्थापन (Record Management)

२.२. निजामती सेवा ऐन, २०४९ र नियमावली, २०५० तथा प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०८० र नियमावली, २०८०

मा रहेका देहायका व्यवस्थाहरू

२.२.१. निजामती सेवा, प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको गठन, संगठन संरचना, पदपूर्ति गर्ने तरिका र प्रक्रियाहरू

२.२.२. कर्मचारीको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, बिदा, विभागीय सजाय अवकाश र सुविधा

२.२.३. कर्मचारीले पालन गर्नुपर्ने आचरण र कर्तव्यहरू

२.३. सरकारी बजेट, लेखा र लेखापरीक्षण प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी

२.४. सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अर्थ, सेवा प्रवाह गर्ने निकाय, तरिका र माध्यमहरू

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश इञ्जिनियरिङ्ग सेवा, इलेक्ट्रिकल इञ्जिनियरिङ्ग समूह, जनरल इलेक्ट्रिकल उप-समूह, पाँचौ तह सब इन्जिनियर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.5. मानव अधिकार, सुशासन र सूचनाको हक सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 2.6. सार्वजनिक बडापत्र (Public/citizen Charter) महत्त्व र आवश्यकता
- 2.7. व्यवस्थापनको अवधारणा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापनमा नेतृत्व, निर्देशन, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरणा र नियन्त्रण सम्बन्धी जानकारी
- 2.8. मानवीय मूल्य मान्यता (Human Values), नागरिक कर्तव्य र दायित्व तथा अनुशासन
- 2.9. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ (परिच्छेद २)
- 2.10. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- 2.11. भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (परिच्छेद २: भ्रष्टाचारको कसुर र सजाय सम्बन्धी व्यवस्था)
- 2.12. वातावरण संरक्षण ऐन, २०७७
- 2.13. सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रदेश नियमावली, २०७६ (लुम्बिनी प्रदेश)
- 2.14. लुम्बिनी प्रदेश सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली

भाग २ (Part):-

सेवा सम्बन्धी कार्य ज्ञान

(Job Based-Knowledge)

(३० प्रश्न * २ अङ्क = ६० अङ्क)

3. **D.C. Fundamentals:** Definition, Unit, Explanation and applications of Ohm's Law and Kirchhoff's Law, circuit type in series, parallel and series parallel Combination
4. **Electromagnetism and Electrostatics:** Definition and formation of hysteric loop, force on a current carrying conductor placed in magnetic field, Self-Inductance, Factors affecting the inductance of coil, Capacitor, Factors affecting the capacitance of capacitor, Time Constant ($T=RC$)
5. **A.C. Fundamentals:** Comparison between A.C. & D.C. Voltage and current, Generation of A. C. (emf), Frequency instantaneous, average rms and peak value, Angular velocity, phase & phase difference, Behavior of resistor inductors and capacitor, Analysis of series and parallel RLC circuit. Complex impedance, phaser diagram. Apparent power, real power and reactive power and power factor.
6. Fundamental principles of Star and Delta connection, Effect of unbalanced load in three phase system, Voltage drop, Principles and applications of Super Position Theorem, Thevenis's theorem and Norton's theorem
7. Definition and types of earthing, Objective of earthing of Power system, Causes of Over voltages and its protection, system earthing, equipment earthing, Lightning Arrestors- Types, Ratings and Characteristics, applications & locations
8. **Principles of A. C. Transformer:** Operating principle, connecting load, no load operation, single phase and three phase transformers, no load, load loss and Efficiency, Cooling, Parallel operation of Single phase and Three phase transformer, Tap changing, Noises and Temperature Rise
9. **D. C. Generator:** Introduction and Principle of operation, constructional details, types, Losses and efficiency, Parallel operation of d. c. generators
10. **Measuring on electrical system:** OHM meter Principle of operation, Power factor meter, General concept of measurement of Power, Energy, Frequency. Operating Principle, characteristics, construction features of Current Transformer and Potential Transformer and their application

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश इञ्जिनियरिङ्ग सेवा, इलेक्ट्रिकल इञ्जिनियरिङ्ग समूह, जनरल इलेक्ट्रिकल उप-समूह, पाँचौ तह सब इञ्जिनियर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

11. General concept of load factor, maximum demand, diversity factor, system and line losses, power factor corrections, measurement of resistance, inductance and capacitance
12. **Generation of Electrical Energy:** Types of generating plants, Diesel and Hydro (type Working principle, equipment, Bus bars and Reactors, Automatic Voltage Regulator, Circuit Breakers, CTs, PTs, Relays etc.)
13. Lay out concept of Sub-stations and Power-stations (Cabling, auxiliary plants-such as batteries etc., Fire protection and grounding system)
14. **Transmission Lines:** Introduction-Overhead lines and Underground cables, Types of cables, Selection of cables & Selection criteria, Mechanical and electrical design of Overhead lines, Sag, Tension, Earthing system, Ferranti effect, Corona, Skin effect, Connection Schemes of distribution system
15. Principle of operation of D. C. Motor-Types, Torque, Losses and efficiency, speed control, speed-torque characteristics and its application
16. Introduction and types or single-phase A. C. Motor operating principle (Motors and their characteristics and its application)
17. Introduction, Types, Constructional details and principle of operation of Synchronous Generator (Alternator) and Synchronous Motor, Parallel operation and Synchronizing of Alternator
18. Principles of Illumination (Primary and Secondary illumination, street lighting)
19. **Fundamentals of Protection systems:** Fuses, MCB Isolators, Contactors, Circuit Breakers Relays - Classification, Construction Operating principle and application
20. Importance of Communication in power system
21. Principles of cost estimate for distribution system
22. **Three phase induction motor:** Construction, Principle of operation, torque speed characteristics, stand still and running condition, method of starting, induction generator, working principle
23. **Basic Electronics:** Characteristics of diode, transistor and thyristor, Rectifier and filter, inverter, speed control of DC and AC motor by using thyristor
24. **Electrical safety:** Types of hazards, protection, firefighting technique and first-aid
25. विद्युत ऐन, २०४९ र विद्युत नियमावली, २०५०
26. विद्युत चोरी नियन्त्रण ऐन, २०५८ र विद्युत चोरी नियन्त्रण नियमावली, २०५९

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश इञ्जिनियरिङ्ग सेवा, इलेक्ट्रिकल इञ्जिनियरिङ्ग समूह, जनरल इलेक्ट्रिकल उप-समूह, पाँचौ तह सव इन्जिनियर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र (Paper II):

सेवा सम्बन्धी कार्य-ज्ञान (Job Based- Knowledge)

खण्ड (क)

पूर्णाङ्क: ५०

1. **D.C. Fundamentals:** Definition, Unit, Explanation and applications of Ohm's Law and Kirchhoff's Law, circuit type in series, parallel and series parallel Combination
2. **Electromagnetism and Electrostatics:** Definition and formation of hysteresis loop, force on a current carrying conductor placed in magnetic field, Self-Inductance, Factors affecting the inductance of coil, Capacitor, Factors affecting the capacitance of capacitor, Time Constant ($T=RC$)
3. **A.C. Fundamentals:** Comparison between A.C. & D.C. Voltage and current, Generation of A. C. (emf), Frequency instantaneous, average rms and peak value, Angular velocity, phase & phase difference Behavior of resistor inductors and capacitor, Analysis of series and parallel RLC circuit. Complex impedance, phasor diagram. Apparent power, real power and reactive power and power factor.
4. Fundamental principles of Star and Delta connection, Effect of unbalanced load in three phase system, Voltage drop, Principles and applications of Super Position Theorem, Thevenin's theorem and Norton's theorem
5. Definition and types of earthing, Objective of earthing of Power system, Causes of Over voltages and its protection, system earthing, equipment earthing, Lightning Arrestors- Types, Ratings and Characteristics, applications & locations
6. **Principles of A. C. Transformer:** Operating principle, connecting load, no load operation, single phase and three phase transformers, no load, load loss and Efficiency, Cooling, Parallel operation of Single phase and Three phase transformer, Tap changing, Noises and Temperature Rise
7. **D. C. Generator:** Introduction and Principle of operation, constructional details, types, Losses and efficiency, Parallel operation of d. c. generators
8. **Measuring on electrical system:** OHM meter Principle of operation, Power factor meter, General concept of measurement of Power, Energy, Frequency. Operating Principle, characteristics, construction features of Current Transformer and Potential Transformer and their application
9. General concept of load factor, maximum demand, diversity factor, system and line losses, power factor corrections, measurement of resistance, inductance and capacitance

खण्ड (ख)

पूर्णाङ्क: ५०

10. **Generation of Electrical Energy:** Types of generating plants, Diesel and Hydro (type Working principle, equipment, Bus bars and Reactors, Automatic Voltage Regulator, Circuit Breakers, CTs, PTs, Relays etc.)
11. Lay out concept of Sub-stations and Power-stations (Cabling, auxiliary plants-such as batteries etc., Fire protection and grounding system)
12. **Transmission Lines:** Introduction-Overhead lines and Underground cables, Types of cables, Selection of cables & Selection criteria, Mechanical and electrical design of Overhead lines, Sag, Tension, Earthing system, ferranti effect, Corona, Skin effect, Connection Schemes of distribution system

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश इञ्जिनियरिङ्ग सेवा, इलेक्ट्रिकल इञ्जिनियरिङ्ग समूह, जनरल इलेक्ट्रिकल उप-समूह, पाँचौ तह सब इञ्जिनियर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

13. Principle of operation of D. C. Motor-Types, Torque, Losses and efficiency, speed control, speed-torque characteristics and its application
14. Introduction and types of single-phase A. C. Motor operating principle (Motors and their characteristics and its application)
15. Introduction, Types, Constructional details and principle of operation of Synchronous Generator (Alternator) and Synchronous Motor, Parallel operation and Synchronizing of Alternator
16. Principles of Illumination (Primary and Secondary illumination, street lighting)
17. **Fundamentals of Protection systems:** Fuses, MCB Isolators, Contactors, Circuit Breakers Relays - Classification, Construction Operating principle and application
18. Importance of Communication in power system
19. Principles of cost estimate for distribution system
20. **Three phase induction motor:** Construction, Principle of operation, torque speed characteristics, stand still and running condition, method of starting, induction generator, working principle
21. **Basic Electronics:** Characteristics of diode, transistor and thyristor, Rectifier and filter, inverter, speed control of DC and AC motor by using thyristor
22. **Electrical safety:** Types of hazards, protection, firefighting technique and first-aid
23. विद्युत ऐन, २०४९ र विद्युत नियमावली, २०५०
24. विद्युत चोरी नियन्त्रण ऐन, २०५८ र विद्युत चोरी नियन्त्रण नियमावली, २०५९